

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Epistola ad Thymotheum I

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

p uob fr̄es dicit a dō qd̄ elegit nos d̄s p̄
mittas in salutem in sc̄ificatione sp̄s.
fide iustis in qm̄ et uocauit uos d̄s p̄
eū n̄m̄ in acquisitione gl̄e d̄ni n̄ri ih̄u
xpi. Itaq̄ fr̄es sc̄ate et tenece traditōes
quas didicistis. siue p̄ sermonem. siue
p̄ eplam̄ m̄am̄. sp̄s aut̄ d̄ns n̄r̄ ih̄s xpc̄.
et d̄s et p̄r̄ n̄r̄ qui dilexit nos. et dedit
solationem etiam. et sp̄m̄ boni in gr̄a.
exhortetur corda ūra. et confirmet iōi
ope et sermone bono. III

Decoro fr̄es orate p̄ uob. ut sermo
d̄ni curiat et clarificetur. sicut
et apud uos. et ut libemur ab importu
nis et mal' hominibz. Ad eū om̄m̄ e
fides. fidel' aut̄ d̄s est qui confirmabit uos
et custodiet a malo. Confidim' aut̄ fr̄es
de uob in d̄no. qm̄ que p̄cepimus et fa
ctus et facietis. D̄ns aut̄ dirigat corda
ūra in caritate dei. et in patientia xpi.
Denuntiam' aut̄ uob fr̄es in uoce d̄ni
n̄ri ih̄u xpi. ut abrahams uos ab om̄i fr̄e
ambulante iordmate. et n̄ scdm̄ tradi
tionem qm̄ acceperunt a nob'. sp̄s ei sci
tis que ad m̄ optreat. imitari uos qm̄
n̄ inquiet sumi n̄r̄ nos. neq̄ gratis
panem manducauim' ab aliquo. s̄ in
labore et fatigatione nocte et die opan
tes. ne que ūm̄ grauarem'. n̄ q̄ habu
erim' potestatem. s̄ ut nolinetis for
mam darem' uob ad imitandum
nos. Nam et cum c̄emus ap̄ uos hec de
nuntiam' uob. qm̄ si quis n̄ uult
operari nec manducet. Audim' et m̄
uos quosdā ambulare in quiete nich
opantes. s̄ curiose agentes. H̄is aut̄
qui eiusmodi sunt denuntiam' et obsec
m' in d̄no ih̄u xpo. ut eū silentio opa
tes suū panē manducet. Vos aut̄ fr̄es

nolite deficere b̄n̄ facientes. qd̄ si quis uō
obediens uerbo n̄ro p̄ eplam̄. hunc no
tate et n̄ miscamini cum illo ut cōfū
datur. Et nolite q̄i inimicū existima
re illum. s̄ corripite ut fr̄em. sp̄s aut̄
d̄s patris det uob pacem sempiternam in
omni loco. D̄ns cum om̄ibz uob. salu
tatio mea manu pauli qd̄ est signū i
omni eplā ita scribo. gr̄a d̄ni n̄ri ih̄u
xpi cum om̄ibz uob. Amen. **Explicit**

ep̄ ad th̄. Incip̄ p̄lo. ad th̄y.
Timotheum instruit et do
cet. de ordinatione ep̄at̄.
et diaconi et omnis ec
clesiasticę discipline scribens ei a laod
ditia. **Incip̄ ep̄ ad. ad th̄y. motheū.**

Tulus ap̄ls
xpi ih̄u scdm̄
impium dei
saluatoris
n̄ri. et ih̄u
sp̄s n̄re. et
motheo dile
cto filio in
fide. gr̄a m̄a et pax a deo p̄re et xpo ih̄u
d̄no n̄ro. sicut rogauit te ut remaneres
ep̄h̄i cum n̄em in macedoniam et denū
tiarēs quibzdam. ne alit̄ docerent neq̄ iten
dent fabulis et genealogiis infirmati.
n̄ questionēs p̄stant magis. qm̄ edifi
cationem dei. que est in fide. finis aut̄
p̄cepti est caritas. de corde puro et cō
c̄ia bona et fide n̄ ficta. a quibz qui
dam oberrantes d̄si sunt in uaniloq̄
um. uolentes eē legis doctores n̄ intelli
gentes. neq̄ que loquunt'. neq̄ de quibz
affirmant. Sem̄ aut̄ qz bona est lex si q̄s
ea legitime n̄tatur. factēs hec qz iusto
n̄ e' lex posita. s̄ in iustis et n̄ libidinis. ip̄is

Incip̄ p̄lo. ad th̄y. motheū.

Moith

pudicas. n. detrahentes. sobrias. fide-
 les. monachis. Diacones sunt unius ux-
 oris unius qui filius suis bene plerumque et sine
 domibus. Qui enim bene ministraverint bonum
 gradum sibi acquirunt. et multa fidu-
 tiam in fide que est in christo ihesu. Hec tibi
 scribo fili timothee sperans me venire
 ad te cito. Si autem tardaveris ut scias quoniam
 optreat te in domo dei iulari que est
 ecclesia dei vivit. columna et firmam-
 tum veritatis. Et manifeste est magni
 pietatis sacramentum. quod manifestum
 est in carne. iustificatum est in spiritu. ap-
 pur anglicus. predicatum est gentibus. cre-
 ditum est in mundo. assumptum est in gla-
 ria. **S**ed an manifeste vivat quod
 in novissimis temporibus discedet
 quidam a fide. attendentes spiritibus et
 rationibus. et doctrinis demoniorum in hypo-
 crisis. et canterinata habent
 tum sua ostentant. prohibentur nubere
 abstinent a cibis. quos deus creavit ad pe-
 piendum cum gratia actione fidelibus.
 et hijs qui cognoscunt veritatem. quod omnis
 creatura dei bonum est nichil retinendum quod
 cum gratia actione peripitur. Hanc fidem
 enim per verbum dei et orationem. Hec pro-
 nens fratribus. bonis eris ministrus et ihesu
 emittis verbum fidei et bone doctrine.
 quoniam allecatus es. Ineptas autem et aules.
 fabulas deverta. Ecce autem tempus ad pi-
 etatem. Nam corporalis excitatio ad
 modicum utilis est. pietas autem ad omnia utilis est.
 promissione habens vite que nunc est et future.
 fidelis sermo et ois acceptio digni. Inhi-
 entium laborantem et maledictum. quod sperant
 in domino unum. qui est saluator omnium hominum.
 maxime fidelium. **P**rope hec et doce.
Nemo adolescentia tua contempnat

si exemplum esto fidelium multo. manifesta-
 tione. in caritate. in fide. et in castitate.
 Dum venio attende lectioni et exhorta-
 tionem doctrine. noli negligere gratiam que tibi
 est. que data est tibi per prophetiam cum impositi-
 one manuum presbiterum. Hec meditare in
 hijs esto. ut perfectus tuis manifestus
 sit omnibus. Attende et doctrinam. instam
 in illa. Hec enim faciens. et tempus saluum
 facies. et eos qui te audiunt. **V**
Memorem. ne marcepanus. si obse-
 tra ut priorem. juvenes ut fratres.
 anus ut matres. iuvenulas ut soro-
 res in omni castitate. Viduas honora.
 que ne vidue sint. hijs autem viduas. filios
 aut nepotes habet. viscat primam domum sua
 regem. et mutua vice reddat penitus. Hec
 est acceptum est coram deo. Que autem vere
 vidua est et desolata. speret in domino et misceat
 obsecrationibus. et orationibus. nocte ac die.
 nam que in delictis est. unius mortua est.
 Et hoc spero ut irreprehensibiles sit. hi
 quis autem filios et maxime domesticorum
 cura si habet. fidem negant. et est infidelis
 deterior. Vidua eligat non minus sexaginta
 annorum que sicut unius uxoris. et opibus
 bonis testimonium habet. si filios educavit.
 si hospitio recepit. si scorum pedes lavit.
 si tribulorum patientibus ministravit. si
 omne opus bonum subsequuta est. adole-
 scentes autem viduas deverta. Cum enim luxu-
 ate fuerint. in christo nubere volunt. hinc
 dampnationem. quod prima fidem irrita fe-
 cunt. humiliter autem et otiose discunt. curi-
 re domum. si solum otiose. si et verbosum et
 curiose loquentes que si opus. Volo ergo unius
 res nubere. filios percare. matres fami-
 lias esse. nullam occasionem dare adula-
 ris maledicti gratia. Nam et quoda die

sunt vero post sathanā. Siquis fidelis hē
 induas sibi mittet illis ut n̄ fuerit cōca.
 ut hys que uere uidue sunt sufficiat.
 Qui bñ p̄sunt p̄sbi duplici honore di
 gni hēantur. maxime q̄ laborant in lō
 et doctrina. Dicit ei scriptura. Non ali
 gabis os uouū tritianti. Et digni cōpa
 rius mercede sua. Adūsus p̄bem accu
 sationē noli recipere nisi sibi duobz ul' t̄bz
 testibz. Peccantes autē coram omibz ar
 gne ut et ceteri timorem hēant. Testifi
 cor coram dō et xpo ihu et electis angel
 eius. ut hec custodias. sicut p̄ iudicio nich
 faciens in aliam p̄tem declinando. Ma
 nus cito uemini imposueris. neq; omni
 uicarius peccatis alienis. De ipm casti
 custodit. Noli adhuc aq̄m bibere. s; modi
 co uino utē p̄ stomachū tuū. et frequē
 tes tuas infirmitates. Quorūda hōm
 p̄ca manifesta s; p̄cedentia ad iudici
 um. quorūda autē et abscondit. Similit̄
 et facta bō manifesta s; et que alit̄ se hnt

Q abscondi n̄ possunt. **V**
 utiq; s; sibi uigo seruū dños
 suos omni honore dignos arbitrent.
 ne nom̄ dñi et doctrina blasphemetur.
 Qui autē fideles hnt dños n̄ cōtēnant
 q̄ fides sunt. s; maḡ seruiant q̄ fidele
 sunt. et uolēt q̄ bñficij p̄ncipes sūt dñi.
 hec doce et exhortare. Siquis alit̄ docet
 et n̄ acquiescit sanis sermōibz dñi no
 stri ihu x̄. et ei q̄ scdm̄ pietatē et doctrinē
 sup̄bz ē nich̄ sciens. s; languens cōca q̄
 stiones et pugnas uerborū ex quibz ori
 tur iudicij cōtentiones. blasphemie
 suspitiones male. cōfutationes hōi
 mente corruptor. et qui a uitate p̄ua
 ti sunt cōstimanctū q̄stū cō pietatē.
 Est autē q̄stus magni pietas cū suffici

entia. Nich̄ enī intulim' in hūc mūd.
 haut dubiū q̄ nec auferre quid pos
 sum'. Hntes autē alimta et quibz tega
 mur. hys cōtenti sim'. Nam q̄ uolunt
 diuites s; incidunt in temptationē et
 laq̄um dyā. et desideria multa iustitia et
 nocua q̄ mergunt hōies in iustitiam et
 potione. Radix enī om̄ malorū ē cupi
 ditās. q̄m quida appetentes et cōtinent
 a fide. et miseruerūt se doloribz multi.
 Tu autē o homo dei hec fuge. sectare uo
 iustitiam. pietatē. fidē. paciam. man
 suetudinē. caritatē. Certa bonū cor
 tam fidei. Apphende uitā etiam. in q̄
 uocatus es et cōfessus bona cōfessionem
 coram multis testibz. Precepto ē corā
 dō qm̄ unificat omnia et xpo ihu qui te
 stimonij reddidit sibi p̄ntio pylato bo
 nam cōfessionē ut serues mandatum
 sibi manna irrefrensibile usq; ad ad
 uentū dñi n̄r ihu x̄. que suis tēp̄bz
 ostendet uerus et solus potens rex
 regum et dñs dñantū. qui solus hē
 immortalitātē. et lucem hntat iaccessi
 bilem que uidit nulls hōm. s; nec
 uidē p̄. cū honor et glā et impium i
 sempiternum. Am. Diuitibz hui sc̄p̄
 cupo. n̄ solum sc̄p̄. neq; hntare in in
 certo diuitiarū. s; in deo uiuo. qui p̄
 stat nob̄ omnia hntē ad fructuandū.
 bñ agere. diuites s; in omnibz opibz
 bonis. facile tribuē. cōmunicare. et
 auerzare sibi fundamētū bonū i fu
 turū. ut apprehendat uitā uerā. **Q**
 timothee depositum custodi. cōmū
 p̄fanās uocū nouitates. et oppositi
 ones falli nōis sc̄e. qm̄ quida p̄uic
 tentes circa fidē excedunt. **Et ceterū.**
Am. Explic. i. epla ad thi. Inap. p̄lo

in sedat.

tem timotheo scribit de ex
 munitate et omnis regule uo
 quod futurum sit temp
 raris et de sua passione scri
 uo roma. Inap. ep̄ sc̄da. A

que est in xpo ihu timotheo
 filio. gra. milia. pay. a deo
 ihu dno n̄r. h̄as ago deo a
 a p̄gentoribz meis in d̄cā
 sine inuisione hēam tu
 am in cōtationibz meis. nod
 desidans te uide. memor lact
 ay. ut gaudio impleat. reco
 accipiens eius fidei. que est i
 sta. que et hntant p̄m̄ in a
 loyde. et matre tua euuice. o
 aut q̄ et in te. p̄t qm̄ cām a
 te ut resisteres gram̄ dei que
 inuoluntate manū meay.
 nob̄ de sp̄m̄ timoris. s; iustit
 oris et sobrietatis. Noli itaq;
 testimonij dñi n̄r. neq; me
 oris. s; cōlabora eū scdm̄ i
 qui nos libauit. uocauit uo
 sua sc̄a. n̄ scdm̄ opa n̄ra. s; sc̄
 stum suū. et gram̄ que data
 in xpo ihu ante tempa sc̄la
 sc̄lata. et au timo p̄ illū
 saluatoris n̄r ihu xpi. qui
 quide mectem. illuminauit a
 et cōtentionē p̄ eū. in quo

fre